

3. Fasıl: Seyyidü'l-Mürselin (s.a.s.) Efendimize Övgü

Heyhat! Ayakları şişip ağrıyınca kadar karanlık geceleri ihya eden O Yüce Resûl'ün sünnetini ihmal ederek ben kendime zulmettim.

O, açlıktan bağırsaklarını sargıyla sardı.. ve o lâtif ciltli mübarek böğürlerini taşlarla sıkıştırdı.

Koca koca dağlar altın kesilip O'na arz olunmayı niyaz ettiler de, himmeti çok yüksek olan O Zât onlara karşı müstağni davrandı.

O'nun dünyevî ihtiyaçları da zühdünü teyid eder; zirâ O Masumlar Masumu'nun zaruret ve ihtiyaçları O'nun ismetine ilişmemişti.

O'nun ihtiyaçları, O'nu dünyaya nasıl davet edebilirdi ki! O olmasaydı, dünya ademden kurtulup varlığa eremezdi.

O, dünyanın ve âhiretin, âlem-i gayb ile şehadetin, insanların ve cinlerin ve Arap ve Acem herkesin biricik Efendisidir.

O, iyiliği emreden, kötülükten de nehyedendir. Ne “evet” diyerek emretme, ne de “hayır” diyerek nehyetme hususunda O'ndan daha doğru ve isabetli bir kimse yoktur.

O, öyle bir Habîb-i Hudâ ve Mahbûb-u Âlemdir ki, her türlü korku ve endişe karşısında O'nun şefaati ve merhameti ümit edilir.

Bütün insanları Allah'ın dinine davet eden O'dur ve o Din'e sım-sıkı sarılanlar, asla kopmayan sapasağlam bir ipe sarılmış olur.

O Server-i Enbiya, yaratılış ve ahlak bakımından diğer bütün peygamberlerden üstündür. İlim ve kerem hususunda hiçbiri (*alâ nebiyyina ve aleyhimüsselâm*) O Fahr-i Enbiya'ya yetişememişlerdir.

O bütün peygamberler, (ruh-u mukaddesi ilkin yaratılan ve ulûm-u enbiya Kendisine vedâ bırakılan) Fahru'l-Mürselin'in ilm ü irfan denizinden ve feyz ü kerem yağmurundan bir nebze su talep etmişlerdir.

Enbiya-i İzam Efendilerimiz, Efendiler Efendisi'ne nazaran, dereceleri açısından, ilimde bir nokta veya hikmette bir hareke ve çizgi gibidirler.

O öyle mükemmeldir ki, manası ve sureti, bâtını ve zâhiriyle kemâlin zirvesini tutmuştur. Bütün varlığı yaratan Cenab-ı Allah O'nu, Yüce Zât'ına habîb ve sevgili seçmiştir.

Yaratılmışlar arasında, güzellik ve kemâlde O Habîb-i Hudâ'nın bir benzeri daha yoktur. Ondaki güzellik cevheri de bölünmemiş bir bütündür; ne bir eksiği vardır ne de bir fazlası.

Öyleyse, hristiyanların kendi peygamberleri hakkında girdikleri şirk-âlûd iddialara girmemek şartıyla O Güzeller Güzeli Nebî'yi nasıl medhetmek istersen öyle medhet.

O Habîb-i Kibriya'nın ulvî Zât'ına şereften ve kadr-i risalet-penâhisine azametden dilediğin vasıfları nispet ederek, O'nu ne kadar yüceltirsen yücelt.

Allah Resûlü'nün (*sallallahu aleyhi ve sellem*) faziletlerinin bir hududu yoktur ki, medhetmek isteyenler O'nun faziletlerini tastamam ifa-de edebilsin.

Eğer, elinden zuhûr eden harikalar, O'nun gerçek kıymetine münasip cereyan etmiş olsaydı; ism-i şerifleriyle dua edildiğinde çürümüş kemikler bile dirilirdi.

O, İnsanlığın İftihar Tablosu, ümmetine olan düşkünlüğünden dolayı bizi aklın yetişmeyeceği tekliflerle imtihan etmedi. Biz de hiçbir şüpheye düşmeden ve hiçbir vehme kapılmadan O'na iman ettik.

O Resûl-i Müctebâ'yı Hakikat-i Ahmediye ve Muhammediye-siyle anlayabilme cehdi bütün âlemi aciz bıraktı. Bu acizlikten ne yakın olanlar kurtulabildiler ne de kendi uzaklığını yaşayanlar.

O, büyüklüğüne rağmen uzaktan gözlere küçük görünen güneş gibidir. Yakından bakılınca Zâtındaki cemâl ve sıfatlarındaki kemâl ile tıpkı Güneş gibi gözleri kamaştırır.

Uykuda gördükleri rüyalarla teselli bulanlar, O'nun yüce hakikatini bu dünyadayken nereden anlayacaklar!

Bizim bilgimiz O'nun hakkında, "O bir beşerdir" der. Ama O, yaratılanların en hayırlısıdır.

Aslında peygamberân-ı izâmın getirdiği mucizeler, Hazreti Muhammed'in (*sallallahu aleyhi ve sellem*) nurunun onlara ittisali sebebiyledir.

İnsanlığın İftihar Tablosu bir fazilet güneşi, onlar da yıldızlar gibidirler ki, insanlara ışıklarını ancak her yanın karanlığa gömüldüğü durumlarda izhar ederler.

O Yüce Nebî'nin, zineti güzel ahlak olan yaratılışı ne büyük bir ikrâm-ı İlahîdir! Güzellik O'nu bütünüyle saran bir elbise, gülyüz de O'na bir alâmet ve nişan olmuştur.

O, letafet ve yumuşak huylulukta gül, şeref ve kıymette dolunay, kerem ve cömertlikte deniz, himmet ve inayette de zaman gibidir.

Yalnızken Fahr-i Kainât Efendimiz'e mülâki olsaydın, celâdeti sebebiyle Sen, O'nu kalabalık asker arasında ve bir ordunun başındaymış gibi bulurdun.

O'nu ashâbına karşı da öyle mütebessim görürdün ki, sadefi içinde saklanan incinin O Nebiy-yi Zîşan'ın mahall-i kelâm ve tebessüm madeninden çıktığını zannederdin.

Ravza-i Mutahharasındaki mübarek bedenini saran toprağın kokusuna denk gelebilecek başka hiçbir güzel koku yoktur. Öyleyse müjdeler olsun O'nun Ravzasının toprağını koklayıp öpenlere!

4. Fasıl: Efendimiz'in Mevlidi/Doğumuyla Kainatı Şeref- lendirmesi

O Habîb-i Hudâ'nın paklardan pak soyu hasebiyle Cenab-ı Allah, O'nun doğduğu gün nice hârikalar vücuda getirmiştir. O'nun hayatının başlangıcı ve devamı ne kadar güzeldir!

Daha doğduğu gün sezmişti Persler (İranlılar), başlarına gelecek ızdırıp ve azabın ayak seslerini.

O'nun dünyayı şerefleştirdiği gece, kisanın sarayının duvarları paramparça hale gelivermişti; tıpkı askerlerinin bir daha biraraya gelemeyecek şekilde darmadağın olduğu gibi.

Kendisine perestîş edecek kimse kalmayacak diye bin seneden

beri taptıkları ateşin, esefinden nefesi kesilip söndü. Nehirleri de hüzün ve tasanından mütehayyir olup mecrasını kaybetti.

Göllerinin yere batması inkârcı Sâve halkını mahzun ve dilhûn eyledi. Susayıp da gölün başına varanlar, suyu göremeyince gayz ve öfke içinde geri dönmek zorunda kaldılar.

Sanki ateşte hüzün ve elem sebebiyle sudaki gibi bir ıslaklık oluşmuş ve o yüzden sönmüştü. Yine su, hüzün ve eleminden adeta bir ateş gibi yanıp yok olmuştu. Ateş su, su da ateş kesilmişti.

O'nun viladet gününde cinler çılgılık atıp birbirlerini müjdeliyor, nurlar etrafı aydınlatıyor, hak ve hakikat hem lafzı hem de mana-sıyla apaçık zuhur ediyordu.

Gel gör ki, Arabın küffar ve füccârı ve İran'ın putperest halkı kör ve sağır kesildiler de, ne o müjdeleri işittiler, ne de şimşek gibi çakan ikaz ışıklarını farkettiler.

Dahası, çok itimat ettikleri kâhinleri kendi yanlış ve bâtil din-lerinin devam edemeyeceğini onlara haber verdikten sonra da uyanıp hakikati göremediler.

Gökte şahaplar yağdı, yıldızlar aktı, arzda (Kabe'de) putlar yerle bir oldu fakat onlar yine anlamadılar, yine anlamadılar.

Şahapların yağması karşısında şeytanlar bozguna uğradı ve vahyin yolu olan semadan peşi peşine kaçışmaya başladılar.

Öyle büyük bir bozgun yaşadılar ki, kaçışları Ebrehe'nin kah-raman(!) askerlerinin ya da Efendiler Efendisi'nin (Bedir'de) müba-rek avuçlarından atılan çakıl taşları karşısında Kureyş askerlerinin kaçışı gibiydi.

Kainatın İftihar Tablosu'nun ellerindeki o çakıl taşları bir mucize eseri olarak önce tesbih ettiler, sonra tesbih eden Yunus Nebî'nin balığın karnından sahile atıldığı gibi düşmanların üzerine atıldılar.

5. Fasıl: Efendimiz'in Mucizeleri

Ayakları olmayan ağaçlar O Nebiler Serveri'nin davetine, secde ederek ve kökleri üzerinde yürüyerek derhal icabet ettiler.

Huzur-u Risaletpenâhiye gelen ağaçların dalları gelişlerinde mucize olarak öyle bir çizgi çizdiler ki, adeta yolun ortasına en güzel yazıyı yazmış oldular.⁵⁰

(Ağaçların inkiyad ve icabeti) o bulut gibiydi ki, Fahr-i Kâinat Efendimiz nereye gitse bulut da üzerinde gider ve O'nu zeval vaktinde şiddeti son noktasına ulaşan Güneş'in hararetinden muhafaza ederdi.⁵¹

Yarılan aya gerçekten kasem ederim ki, inşikak ve nur bakımından, onun, Efendimiz'in pak ve münezzeh kalbine bir benzerliği vardır.

Yine Nebiy-yi Ekrem'in mucizelerindendir ki, seyahati esnasında mağara⁵², O Hayru'l-Beşer'i ve ekrem-i nâs olan arkadaşı Sıddık-i Ekber'i saklamış ve takip eden kâfirlerin gözleri adeta a'ma olup onları görememişti.

Sâdık u Masdûk Efendimiz ve Sıddık yâri mağaradaki otağlarında beraber diler ama müşrikler "burada kimse yok" dediler; çünkü görmediler, göremediler.

Mevcûdatın En Hayırlısı'nın içinde bulunduğu mağaranın kapısı üzerine, güvercin ve örümceğin kısa zaman içinde yuva yapamayacağını, ağ öremeyeceğini düşündüler; öyle zannettiler.

Cenab-ı Allah'ın, Habîbini vikaye edip koruması, kat kat zırhlardan ve yüksek kalelerden O'nu müstağni kılmıştır.

Ben de ne zaman dehrin presleyen hâdiseleri karşısında ezilseysem, hep O Resûl-i Mücteba'ya sığındım; ne vakit de sığın-dıysam, O'ndan başka değil sadece noksansız, tastamam bir himaye gördüm.

Yine O Nebiy-yi Mükerrer Efendimiz'den her ne zaman dünya nimetleri ve âhîret lütuflarından birisi için şefaât dilediysem, O'nun hayır saçan mübarek elinden hep muradıma erdim.

⁵⁰ Son iki beyitten anlaşılabilir ki, ümmeti O Fahr-i Kainatın her davetine, her emrine ağaçlardan daha çabuk ve daha güzel icabet etmelidir.

⁵¹ Dolayısıyla ümmeti O'nu ve sünnetini koruma hususunda buluttan daha hassas ve daha gayretli olmalıdır.

⁵² O mağara, Efendiler Efendisi'nin teşrifıyla O'nun için bir otağ olmuştur.

Sen, O'na rüyasında gelen vahyi inkâr etme ve garip karşılama. Zira O Efendiler Efendisi'nin, gözleri uyuduğu zaman bile uyumayan çok müstesna bir kalbi vardır.

Rüyasındaki bu vahiy, O'nun risalet payesiyle serfiraz kılındığı zaman gerçekleşmişti. Nübüvvetle şereflendirilen bir insan-ı kâmilin rüyası nasıl inkâr edilebilir ki!

Fesübhanallah! Vahiy kesb (gayret ve çalışma) ile elde edilen bir şey değildir. Aksine o, bir mevhibe ve atıyye-i İlahiyedir. Binaenaleyh hiçbir nebî gaybdan verdiği haberlerde itham edilemez. (Zira onun söylediği vahiyden başka bir şey değildir.)

Resûlullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Efendimiz mübarek elini dokundururken nice insanları zâhirî hastalıklarından kurtardığı gibi, risaletiyle de sayısız kimseyi günahlar neticesinde meydana gelen kalbî ve bâtinî hastalıklardan arındırmıştır.

O'nun dergâh-ı İlahîde müstecap olan duası kıtlık ve kuraklık senesine de hayat vermiştir. Öyle ki o sene, adeta kapkaranlık asırlar içerisinde parlaklık ve güzellikte çok nâdir bir yıl oldu.

Resûlullah'ın duası bereketiyle zuhur eden bulut öyle cömertçe yağmurlar bahşetti ki, derelerden akan suları görmüş olsaydın denizden açılmış bir kanal ya da Arim⁵³ vadisinden boşalan sel zannederdin.

6. Fasıl: Kur'ân'ın Yüceliği ve Medhi Hakkında

Şimdi bırak beni de, O Nebîler Serveri'nin, (Arapların cömert olanlarınca) geceleri dağların başlarında yakılan ziyafet ateşi gibi apaçık ve belli olan mucizelerinden bahsedeyim.

İnci intizamla dizilince daha bir güzelleşir fakat dizilmese de zâtî olan kıymetinden bir şey kaybetmez.⁵⁴

O'nu medhetmek isteyen arzu ve hayalleri ne kadar yüksek olursa olsun, O'nun üstün ahlak ve yüce mehasinine yine de

⁵³ Kur'ân-ı Kerim'de Sebe' halkının cezalandırıldığı bildirilen büyük sel baskını sırasında yıkılan set, baraj ya da selin aktığı vadi.

⁵⁴ Efendiler Efendisi'nin mehasin ve mucizeleri sırayla ya da gelişigüzel, nazmen ya da nesren, nasıl anlatılırsa anlatılsın, her hâl ü kârda güzeldir.

yetişemezler. (Habîbini âlî mertebesiyle yalnız Hazreti Vassâf vasfedebilir.)

Hazreti Rahman nezdinden gönderilen Kur'ân'ın hak âyetleri O Fahr-i Kâinat'ın en büyük mucizesidir. O âyât ü beyyinât, lafızları itibariyle muhdes (mahlûk) olsalar da, mana ve hükümleriy-le kadimdirler. Çünkü onlar kıdem ile mevsûf bulunan Allah'ın kelâmıdır.

Kur'ân âyetleri, bize öldükten sonra gerçekleşecek olan dirilişten ve geçmişin derinliklerindeki Âd ve İrem'den haber veriyor olması itibariyle, belli bir zaman ile mukayyet değildir.

Âyât-ı Kur'âniye nezd-i ilahî'den nasıl nâzil olmuşsa bizim elimizde bugün öylece mevcuttur (ve kıyamete kadar da korunarak devam edecektir.) Bu vasıflarıyla onlar diğer peygamberlerin mucizelerinden üstün olmuştur. Zira onların mucizeleri kendi dönemlerinde gerçekleşmiş ve daha sonra devam etmemiştir.

Kur'ân-ı Hakîm'in âyetleri muarızlara ârız olan her şüpheyi hall ü fasl edecek kadar sağlam ve muhkemdir. Üstlerinde de bir hâkim ve hakem kabul etmezler.

Her ne zaman, her biri bir mucize olan o Kur'ân âyetlerine harp ilan edilmişse, en amansız düşmanlar bile neticede hakikati görüp ona teslim olmuşlardır.

Tıpkı çok gayûr ve iffetli olan bir erkeğin, mahremine yabancı elinin uzanmasına müsaade etmediği gibi, Kur'ân'ın belağat ve fesahatı da muarızlarının bütün iddialarını öylece defetmiştir.

Kur'ân âyetlerinin, denizdeki dalgalar gibi birbirini destekleyen pek çok ve pek ulvî mana tabakaları vardır. Güzellik ve kıymete gelince, onlar denizlerden çıkan cevherlerden çok daha üstündür.

Onların gönüllerde hayranlık uyandıran kendilerine mahsus eşsiz güzellikleri saymakla bitmez. Onları tekrar tekrar çokça okumaktan usanç gelmez ve tatları eksilmez.

Kur'ân'ı okuyanın gözü onunla aydın, gönlü de mesrûr olur. Ben de ona derim ki; (Ey kârî!) Sen Kur'ân'la zafere erdin; öyleyse ona sınıksız sarılmaya devam et.

Şayet Kur'ân-ı Kerîm'in âyetlerini Cehennem'in alev alev yanan ateşinden sakınmak için okursan, şüphesiz ki onun serin suyuyla Cehennem ateşini söndürmeye muvaffak olursun.

Kur'ân'ın âyetleri kevser havuzuna benzer; Cehennemde kömür gibi olduktan sonra kevser havuzunda nurlanan günahkârlar gibi, isyan eden kullar Kur'ân'a kömür gibi siyah gelseler de ondan yüzleri nurlanmış olarak çıkarlar.

Onlar doğruluk bakımından sırat, adalet bakımından da mizana benzerler. Dolayısıyla, insanlar arasında Kur'ân âyetlerinin gösterdiği adaletten başka bir adalet kâim ve dâim olamaz.

Çok iyi bildiği ve anladığı halde, bilmezlikten gelerek Kur'ân âyetlerini inkâr kalkışan hasetçinin durumuna sakın şaşırma!

Nitekim bazen göz, iltihaplı olması sebebiyle Güneş'in ışığını inkâr ettiği gibi, ağız da hastalığından dolayı suyun tadını inkâr edebilir.

7. Fasıl: İsrâ ve Mîrac Mucizeleri Hakkında

Ey muhtaçların, yürüyerek ve bastığı yerde iz bırakan develer üzerinde kapısına teveccüh ettikleri kimselerin en hayırlısı olan Yüce Nebî!

İbret gözüyle bakanlar için Senden daha büyük ve daha açık bir âyet ve yine ganimetin kıymetini müdrik olanlar için Senden daha büyük ve daha değerli bir nimet kim ve ne olabilir?!

Karanlık gecelerde dolunayın ilerleyişi gibi, gecenin çok cüzî bir kısmında bir haremde (Mescid-i Haram) diğer bir hareme (Mescid-i Aksa) giden Sendin.⁵⁵

Sonra öyle urûc ettin, öyle yükseldin ki, enbiya-i izam ve melâike-i kiramdan dahi hiçbirisine müyesser olmayan, dahası hayallerine bile gelmeyen Kâb-ı Kavseyin mertebesine ulaştın.

İktida edenlerin imamı, tâbî olanların metbûu ve hizmetçilerin efendiyi öne geçirip ona uydukları gibi, o gece bütün nebî ve resûller saygı ve ihtiram ile Seni takdîm edip Sana ittiba eylediler.

⁵⁵ Ay nasıl uğradığı yerleri aydınlatırsa Sen de geçtiğin yerleri öyle nurlandırdın.

O gece Sen, (peygamberler ve meleklerden müteşekkil) bir topluluk içinde, onların reisi ve sancağın sahibi olduğun bir hâlde, yedi kat gökleri yarararak ve hepsini geride, kendi konumlarında bırakarak ilerledikçe ilerledin.

Öyle ilerledin, öyle yükseldin ve nihayet öyle yüce bir ufka ulaştın ki, Yüceler Yücesi Allah'a yaklaşmak isteyenlere daha ötede bir yakınlık derecesi ve o yolda ilerlemek dileyenlere başka nihaî bir nokta bırakmadın.

Sen miraca davet olunduğun zaman, tek başına yükselen bir sancak gibi, diğer bütün makamları Kendi ulvî makamına nisbetle hep geride bıraktın.

Verâların verâsındaki Gaybül-Gayb Hazreti Allah ile mülâkî olmak ve evvel-âhir hiç kimse için açılmamış olan gizli sırlara ermek için mirac gecesinde bütün makamları kat' edip en yüce makama eriştin.

Her biri iftihar vesilesi olan payelere, vasıflara nâil oldun, makam makam yükseldin ve bunlarda hiçbir kimse Sana ortak olmadı, olamadı.

Hak'tan sana bahşedilen rütbe ve mertebelerin derecesi çok yüce oldu. Sana ihsan edilen nimetlerin kadr ü kıymetini hakkıyla anlamak doğrusu çok zordur.

Müjdeler olsun bize ey müminler topluluğu ki, Allah'ın en büyük lütfu olarak bizim kıyamete kadar yıkılmayacak –Resûl-i Zîşan Efendimiz gibi- sağlamlardan sağlam bir dayanağımız vardır.

Cenab-ı Allah, bizi Yüce Zâtına tâat ve ibadete davet ve irşad eden Peygamberimiz'i (*aleyhissalâtü vesselâm*) Ekrem-i Rusûl (Resûllerin En Kerîmi, En Üstünü) diye zikredince, biz de O Fahr-i Kâinat hürmetine ümmetlerin en üstünü oluverdik.

8. Fasıl: Efendimiz'in (s.a.s.) Cihadı Hakkında

Heybetli bir aslan kükreyerek gafil ve habersiz koyun sürüsünü korkudan titretip perişan ettiği gibi, Server-i Kainat Efendimiz'in peygamberliğinin alâmet ve haberleri de muannit

ve müşrik din düşmanlarının kalblerine korku salıp onları aciz ve şaşkın bırakmıştır.

Allah Resûlü (ashâbıyla beraber, Rabbinin emrine inkiyaden) harp meydanlarında din düşmanı olan o müşriklerle karşılaşmaktan hiçbir zaman geri kalmadı. Öyle ki, mızrakların hedefi olan düşmanlar kasap kütüğünde doğranan ya da çengellere asılan etlere benzediler.⁵⁶

O düşmanlar harpten öylesine kaçmak istediler ki, adeta kartal ve akbaların savaş meydanlarından kapıp kaçtığı et parçalarına gıpta ettiler. ("O et parçalarının yerinde biz olsaydık, bizi kaçırırsalardı" dediler.)

Düşmanlar, savaşın yasak olduğu haram aylar gelene kadar, gelip geçen gün ve gecelerin sayısını bilemezlerdi.

İslâm Dini ve onun sahibi Peygamber Efendimiz, bütün ashâbıyla beraber, darmadağın etmek için düşmanların sahasına inip konan bir misafire benziyordu.⁵⁷

Resûl-i Kibriya Efendimiz, dalgalar gibi birbirini takip eden atlar üzerinde düşmana peşi peşine oklar yağdıran deniz gibi bir orduyu sevk ü idare ediyordu.

O kahraman ordunun neferleri Allah'ın her emrine icabette bulunur, cihad emrini duyduklarında şirkin kökünü kazımak için düşmana bütün satvetleriyle hücum eder ve yaptıklarının karşılığını yalnız Allah'tan beklerlerdi.

Garip olarak başlayan İslâm hak ettiği muallâ konumuna yükselinceye kadar o kahramanlar bütün himmetleriyle ilâ-yı Din yolunda cihada devam ettiler.

Allah Resûlü ve ashâbı şüphesiz babaların ve kocaların en hayırlılarıydı. Onların sayesinde ümmetin çocukları yetim, kadınları da dul kalmaktan ebediyen kurtulmuş oldular.

⁵⁶ Sevgi ve rahmet peygamberi olan Hazreti Muhammed Mustafa (aleyhi efdalüssalavât ve ekmelüttahiyât) Efendimiz'in bütün savaşlarının bir müdafaa ve muvazene savaşı olduğu unutulmamalıdır. Yine O'nun cihadı sadece, Yegane Yaratıcı olan Cenab-ı Allah ile insanlar arasındaki engelleri ortadan kaldırmayı hedeflemiştir. Allah'ı tanımayan ve insanların O'nu tanımmasına engel olmaya çalışan müşriklerin âkıbetleri ise İ. Busayrî'nin de dediği gibi elim olmuştur.

⁵⁷ Burada, Allah Resûlü ve ashâbının İslâm'ı ilâ için düşmana karşı koymaya giderkenki halleri, bir ziyafete iştahla giden bir kimsenin durumuna benzetiliyor.